

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI OBITELJSKOG ZAKONA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ožujak 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI OBITELJSKOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Ustavom Republike Hrvatske, člankom 63. propisana je dužnost države da štiti materinstvo, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život, a odredbom članka 64. stavka 5. propisano je da država osobitu skrb posvećuje maloljetnicima bez roditelja i onima za koje se roditelji ne brinu.

Konvencija o pravima djeteta (Republika Hrvatska stranka od 8. listopada 1991. godine), člankom 21., uređuje pitanje posvojenja, koje trebaju provoditi i odobravati nadležna tijela, koja, sukladno važećim materijalnim i postupovnim odredbama, te temeljem svih relevantnih i pouzdanih informacija i uz prethodni pristanak određenih osoba, odlučuju o dopustivosti posvojenja, s obzirom na položaj djeteta prema roditeljima, srođnicima i zakonskim zastupnicima.

Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09; u daljnjem tekstu ZUP), usklađen s pravnom stečevinom Europske unije, stupio je na snagu dana 1. siječnja 2010. godine. Njegovim stupanjem na snagu, odredba članka 141. stavka 3. Obiteljskog zakona, kojom se uređuje rok za žalbu u postupku posvojenja nije usklađena s temeljnim odredbama ZUP-a i protivna je njegovoj svrsi. Istovremeno, potrebno je navedenom odredbom odrediti drugostupanjsko tijelo kojem se izjavljuje žalba.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Ovim Zakonom usklađuje se odredba članka 141. stavka 3. važećeg Obiteljskog zakona sa ZUP-om koji propisuje rok za žalbu na odluku o posvojenju od osam dana od dana primitka odluke, što je kraći rok za žalbu, od roka predviđenog člankom 109. ZUP-a, prema kojem je određen rok od 15 dana, ako posebnim zakonom nije propisan duži rok. Obzirom da se predmetna odredba usklađuje sa ZUP-om na način da se rok za žalbu od 15 dana smatra primjerenim rokom za stranku, nije potrebno Obiteljskim zakonom kao posebnim propisom propisivati rok za žalbu. Istovremeno, navedenom odredbom se određuje drugostupanjsko tijelo kojem se izjavljuje žalba.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Odredbe ovog Zakona pridonijet će usklađenju obiteljskog zakonodavstva s odredbama ZUP-a.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske jer se radi o usklađivanju Obiteljskog zakona s odredbama ZUP-a.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje Zakona o izmjeni po hitnom postupku, s obzirom da postoje opravdani državni razlozi, u cilju usklađivanja Obiteljskog zakona s odredbama ZUP-a. Donošenje ovog Zakona prije pristupanja u punopravno članstvo Europske unije obveza je Republike Hrvatske preuzeta u Pregovaračkom stajalištu za Poglavlje 23.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Sukladno Poslovniku Hrvatskog sabora ovaj prijedlog zakona sadrži tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjeni Obiteljskog zakona, s obrazloženjem.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI OBITELJSKOG ZAKONA

Članak 1.

U Obiteljskom zakonu (Narodne novine, br. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07) članak 141. stavak 3. mijenja se i glasi: „O žalbi protiv odluke o posvojenju rješava ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članku 141. stavku 3. određuje se drugostupanjsko tijelo kojem stranka može izjaviti žalbu protiv prvostupanjske odluke o posvojenju.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

Odredbe Obiteljskog zakona (Narodne novine, br. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07) koje se mijenjaju odnosno dopunjuju

Članak 141.

- (1) Izreka odluke centra za socijalnu skrb kojom se zasniva posvojenje sadrži:
- za posvojenika: osobno ime, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, narodnost, godinu i redni broj upisa u matici rođenih, osobno ime i adresu roditelja,
 - za posvojitelje: osobno ime, datum i mjesto rođenja te adresu,
 - određenje da se posvojitelji upisuju, odnosno ne upisuju kao roditelji.
- (2) Ako je zasnivanjem posvojenja došlo do promjene osobnih podataka posvojenika izreka odluke sadrži i nove podatke o učincima posvojenja.
- (3) Protiv odluke o posvojenju stranka može podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana primitka odluke.**
- (4) Posvojenje je zasnovano kad odluka o posvojenju postane pravomoćna.
- (5) Centar za socijalnu skrb dužan je pravomoćnu odluku o posvojenju odmah dostaviti nadležnom matičaru radi upisa u maticu rođenih djeteta.
- (6) U maticu rođenih djeteta matičar će upisati bilješku o izvršenom posvojenju uz napomenu da se na temelju tog upisa više ne izdaju isprave.
- (7) Nakon toga matičar će izvršiti novi temeljni upis činjenice rođenja, sukladno podacima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.
- (8) Ministar nadležan za poslove uprave propisat će način upisa posvojenja u maticu rođenih.